

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Ndc/6/2025
Identifikačné číslo spisu:	1424205897
Dátum vydania rozhodnutia:	06.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1424205897.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti ASCOMP spol. s r.o., Sliač, ČSA 67/21, IČO: 36 051 454, zastúpenej advokátskou kanceláriou Benkóczki, Baláz - advokáti, s.r.o., Bratislava, Ul. 29. augusta 36A, IČO: 35 917 148, proti žalovaným 1/ Mestu Piešťany, Piešťany, Nám. SNP 3, IČO: 00 612 031, zastúpenému Advokátskou kanceláriou Mojžiš a partneri, s.r.o., Bratislava, Sasinkova 10, IČO: 35 892 994, 2/ Slovenskej republiky, v mene ktorej koná Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Bratislava, Štefanovičova 2968/5, IČO: 00 151 742, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 27C/120/2024, o návrhu žalobkyne na prikázanie sporu Mestskému súdu Bratislava IV z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu žalobkyne na prikázanie sporu vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 27C/120/2024 Mestskému súdu Bratislava IV **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa § 39 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „CSP“) na rozhodnutie o návrhu žalobkyne na prikázanie sporu vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 27C/120/2024 Mestskému súdu Bratislava IV z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP.

2. Žalobkyňa svoj návrh v zmysle § 39 ods. 2 CSP odôvodnila nesúhlasom s postúpením sporu Mestským súdom Bratislava IV, na ktorom bol pôvodne spor vedený pod sp. zn. 40C/50/2024, na Okresný súd Trnava. Namietala, že príslušnosť súdu v spore bola založená podľa žalovanej 2/, pričom vzhľadom na predmet sporu nebolo možné aplikovať § 17 CSP, ale úpravu § 15 CSP v spojení s § 13 CSP. Žalovaný 1/ podľa názoru žalobkyne dodatočne účelovo namietal svoju pasívnu legitímáciu, hoci sám vecne vybavil žiadosť žalobkyne o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Mestský súd Bratislava IV tak konal v rozpore so zákonom, keď spor postúpil Okresnému súdu Trnava, nakoľko námietka žalovaného 1/ nebola nijako odôvodnená a nerozhodol o nej v súlade s § 37 CSP. Žalovaná 2/ pritom deklaruje svoju pasívnu legitímáciu v spore s poukazom na § 4 ods. 1 písm. d) zákona č.

514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). Žalobkyňa mala za to, že v zmysle § 37 CSP bola založená miestna príslušnosť (pri pluralite procesných strán na strane žalovaných) Mestského súdu Bratislava IV. Ďalej dôvodila tým, že na Mestskom súde Bratislava IV má podané viaceré žaloby s obdobným predmetom sporu, kde vystupuje žalovaná 2/ a na mieste žalovaného 1/ sú iné obce resp. mestá a tieto spory sú prejednávané na tomto súde. Na záver žalobkyňa poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 8Ndc/29/2024 z 30. októbra 2024, ktorým v obdobnom spore bolo vyhovené návrhu žalobcu na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti tak, že spor bol po postúpení na Okresný súd Trenčín najvyšším súdom prikázaný späť Mestskému súdu Bratislava IV.

3. Žalovaný 1/ sa k návrhu žalobkyne nevyjadril. Žalovaná 2/ s návrhom žalobcu na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti Mestskému súdu Bratislava IV súhlasila.

4. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Trnava a Mestskému súdu Bratislava IV, príslušný na rozhodnutie podľa § 39 ods. 3 CSP, preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh žalobkyne na prikázanie sporu inému súdu nie je dôvodný, a preto mu nebolo možné vyhovieť.

5. Podľa § 39 ods. 2 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

6. Prikázanie (delegácia) z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Podmienky prikázania vecí preto treba vykladať reštriktívne. Ak by príslušný súd prikázal vec inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by pre takéto rozhodnutie neboli splnené podmienky, porušil by tým ústavne zaručenú zásadu, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanovuje zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ďalej len „ústavy“).

6.1. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti konania alebo jeho zrýchlenie. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

7. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú dané dôvody výnimočného charakteru. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie zahŕňa komplexné posúdenie predmetného konania a pomerov všetkých strán sporu.

8. V prejednávanom prípade však žalobkyňa netvrdí a ani svojím návrhom nesleduje hospodárnejšie, efektívnejšie a rýchlejšie prejednanie a rozhodnutie sporu. Tvrdeným dôvodom vhodnosti delegácie má byť nesúhlas žalobkyne s procesným postupom Mestského súdu Bratislava IV, s ktorým vo svojom návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti polemizuje a jej odlišný právny názor na otázku miestnej príslušnosti tohto súdu na prejednanie a rozhodnutie sporu. Civilný sporový poriadok upravil postup, v rámci ktorého je možné po postúpení sporu z iného súdu preskúmať otázku miestnej príslušnosti súdu a správnosť záveru postupujúceho súdu (§ 43 CSP), podnetom pre tento postup však nie je návrh na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti podaný stranou sporu. Posúdenie otázky, či súd je alebo nie je miestne príslušným súdom v spore, je v zmysle § 41 CSP zverené konajúcemu súdu. Pokiaľ Okresný súd Trnava vyhodnotil, že je v spore miestne príslušným súdom, strana sporu nemôže tento záver napádať a domáhať sa odlišného posúdenia tejto otázky v rámci inštitútu prikázania veci z dôvodu vhodnosti, ktorý sleduje úplne odlišné ciele.

9. K postúpeniu veci z Mestského súdu Bratislava IV na Okresný súd v Trnave došlo v súlade s § 41 CSP na základe námietky žalovaného 1/ podanej pri prvom procesnom úkone. Pripustenie spätného prikázania sporu súdu s odkazom na § 39 ods. 2 CSP by tak bolo v rozpore s vôľou žalovaného 1/. Je potrebné zdôrazniť, že podľa § 17 CSP všeobecným súdom štátu je súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo. Žalobkyňa neuviedla žiadnu argumentáciu, prečo by toto

ustanovenie bolo v predmetnom spore neaplikovateľné. V tomto prípade je Okresný súd Trnava nielen všeobecným súdom žalovaného 1/ (§ 15 ods. 1 CSP), ale aj všeobecným súdom žalovaného 2/ (§ 17 CSP) a tiež súdom, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody (§ 19 písm. b) CSP). Nebol teda daný predpoklad pre aplikáciu ustanovenia § 37 CSP, ktorým je miestna príslušnosť niekoľkých súdov. Nie je preto správny argument žalobkyne, že postúpenie veci z Mestského súdu Bratislava IV na Okresný súd v Trnave bolo v rozpore so zákonom.

10. Za dôvodný pre prikázanie veci z dôvodu vhodnosti na Mestský súd Bratislava IV vec prejednávajúci senát nepovažuje ani argument žalobkyne o existencii viacerých žalôb, ktoré má žalobkyňa podané na Mestskom súde Bratislava IV s obdobným predmetom sporu. Žalobkyňa nevysvetlila, v čom konkrétne je tento dôvod prikázania veci dôležitý, z jej návrhu nevyplýva, že by išlo o súvisiace spory, ktoré by mal prejsť jeden sudca, ani že by išlo o vzájomné žaloby. Najvyšší súd pritom stabilne judikuje, že miesto pobytu, resp. sídlo niektorej zo strán sporu, ani problémy (zdravotné, sociálne, finančné nevynímajúc) súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností či vynaložením vyšších výdavkov pre dostavenie sa na vecne a miestne príslušný súd sami osebe neodôvodňujú prikázanie sporu (veci) inému súdu. Žalobkyňa má právneho zástupcu, ktorý ju v spore zastupuje a ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana sporu (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Najvyšší súd ani z tohto pohľadu nevidí dôvod, pre ktorý by spor mal prejsť Mestský súd Bratislava IV. Situácia, keď v obdobných sporoch tej istej strany sporu (proti odlišným žalovaným) rozhodujú rôzne sudy, je skôr bežná a nemá vplyv na rýchlosť či hospodárnosť ich prejednaní. V konečnom dôsledku aj žaloby žalobkyne podané na Mestskom súde Bratislava IV napadli do rôznych súdnych oddelení tohto súdu, a teda o nich budú rozhodovať rôzni sudcovia tohto súdu.

11. S poukazom na vyššie uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu žalobkyne nevyhovel.

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.